

دیدار اعضای دومین مجمع بین‌المللی زبان فارسی - 12 / اسفند / 1377

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی امروز در دیدار اعضای دومین مجمع بین‌المللی زبان فارسی با ایشان، ضمن سخنانی بر ضرورت تلاش برای حفظ زبان فارسی و گسترش آن در میان ملتها و اقدام مختلف تأکید کردند و کیفیت بخشیدن به زبان فارسی به معنای اتساع درونی، اصلاح، پالایش و پیرایش آن را بسیار حائز اهمیت دانستند.

مقام معظم رهبری در این دیدار با ارج نهادن به تلاش‌های انجام شده در جهت اعتلای زبان فارسی فرمودند: هر کس به معارف بشری علاقه مند باشد، باید برای زبان فارسی ارج و مرتبه ای خاص قائل باشد؛ زیرا این زبان پرظرفیت، شیرین، رسا و زیبا توانسته است بخش عظیمی از مناطق جغرافیایی جهان را تحت تسلط و سلطه معنوی خود درآورد، با نفوذ معنوی، کارآئی، شیوه‌ای و قدرت بلاغت خود در دل ملتها جا باز کند و برای آنان فرهنگ، دین، معرفت و تمدن به ارمغان آورد.

حضرت آیت الله خامنه‌ای تبدیل زبان فارسی به زبان ادبی و زبان شعر، نثر، طرفه گویی و ظریف پردازی در شبه قاره هند و مناطقی از چین اندونزی و مالزی را نشان از ظریفیت والای این زبان دانستند و فرمودند: زبان فارسی توانسته است در ایران، بیشترین تلاش را برای گسترش و تحکیم اسلام انجام دهد. اسلام، به زبان عربی وارد ایران شد؛ اما به زبان فارسی ترویج پیدا کرد و در طول قرنهای متعدد بیشترین معارف اسلامی و سخنان حکمت آموز به وسیله ایرانیان فارسی زبان در میان ملتها انتشار یافت، بنا بر این زبان فارسی در این بخش از جهان از حقوق واضحی در جهت گسترش اسلام و فرهنگ و تمدن بشری برخوردار است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی از زبان فارسی به عنوان یکی از ارکان هویت ملی مردم ایران نام برداشت و فرمودند: اکنون زبان فارسی بهترین حامل و رسانه برای معرفت، افکار، نوآوری و تمدن عمیق اسلامی محسوب می‌شود و بر این اساس وظیفه ما در قبال زبان فارسی بسیار سنگین است.

مقام معظم رهبری زبان فارسی را حامل مجموعه عظیمی از میراث بشری دانستند و فرمودند: بخش عظیم و غیر قابل اغماضی از مواریت کهن بشریت اعم از فلسفه، دین، علم، اخلاق، عرفان و سیاست به وسیله زبان فارسی منتقل شده است که دست یافتن به آن بدون اطلاع از این زبان آسان نیست. آنچه که مولوی، عطار، حافظ، سعدی، فردوسی و دیگر بزرگان علم و ادب فراهم آورده اند، تنها زمانی می‌تواند مورد استفاده کامل بشریت قرار گیرد که به زبان اصلی یعنی زبان فارسی در اختیار طالبان و پژوهندگان آن گذاشته شود.

حضرت آیت الله خامنه‌ای معرفی موجودیهای فلسفی، معرفتی و علمی ملت‌های فارسی زبان به ملت‌های دیگر را مستلزم جایگاه شایسته زبان فارسی در جهان دانستند و فرمودند: ما باید برای رواج زبان فارسی در دنیا و گسترش جغرافیایی آن تلاش کنیم تا این زبان در موضع قدرت قرار گیرد و بتواند بخش عظیمی از مدنیت گذشته عالم را که با خود همراه دارد به دنیا ارائه دهد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی تلاش قدرت‌های غربی برای تحمیل فرهنگ، معارف و ارزش‌های مورد نظر خود به جهان از طریق گسترش زبانهای خود خاطرنشان کردند و فرمودند: در چنین میدانی که قدرت‌های جهان برای سلطه طلبیهای فرهنگی خود انواع سیاستها را بکار می‌برند و مجال برای - تبادل - فرهنگی میان فرهنگ‌های اصیل، کهن، غنی و پرظرفیت تنگ می‌آید و متأسفانه روح و توجه در میان ملت‌ها غالباً به فرهنگ‌ها و زبانهایی است که امکانات مادی فراوانی در اختیار دارند.

مقام معظم رهبری بر ضرورت آگاهی و اطلاع فرهنگ‌های اصیل، کهن و ریشه دار عالم از یکدیگر تأکید کردند و فرمودند: ارتباط و تبادل این فرهنگ‌ها با یکدیگر برای ملت‌های صاحب فرهنگ، بسیار ارزشمند و گرانبهاست و این همه

ایجاب می کند که فارسی زبانان و همه کسانی که ارزش و اهمیت تاریخی و فرهنگی زبان فارسی را می دانند، برای ترویج و گسترش آن تلاش کنند.

حضرت آیت الله خامنه ای غنی کردن زبان فارسی و کیفیت بخشیدن به آن را ضروری خواندند و فرمودند: با از بین بردن ضعفهای درونی زبان فارسی و افزایش ظرفیت و کیفیت آن متناسب با شرایط زمان می توان اطمینان یافت که گسترش جغرافیایی، قومی و ملی زبان فارسی نیز به شکلی آسانتر، روان تر و بهتر انجام خواهد گرفت؛ بنا بر این به عنوان یک وظیفه باید زبان فارسی را پویا کنیم زیرا اگر فارسی زبانان فاضل، دانشور، آگاه، دلسوز و پیگیر نتوانند این زبان را با نیازهای امروز خود همراه و همساز کنند، بدون تردید دچار ضعف و مغلوبیت خواهد شد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی با تأکید بر استغایی زبان فارسی از برخی خصوصیات زبانهای دیگر فرمودند: ادبیان و صاحبنظران زبان فارسی باید کاوش کنند و با استفاده از ظرفیتهای واژگانی و قدرت ترکیب پذیری این زبان، واژه های خوب، پرمغز، بلیغ و رسا را به صورتی عالمانه بسازند و بر ظرفیت و گستردگی زبان فارسی هر چه بیشتر بیفزایند. مقام معظم رهبری با قدردانی از تلاشهای انجام شده در فرهنگستان زبان فارسی برای واژه سازی فرمودند: واژه سازی هر چه با ذوق و سلیقه زبان شناسی و ذائقه زبان فارسی همراه تر باشد، موفقیت بیشتری در پویا کردن آن به دست خواهد آمد.

مقام معظم رهبری، فارسی سازی کلمات را حائز اهمیت دانستند و فرمودند: کلمات بیگانه باید بگونه ای با هنجارهای فارسی زبانان، قابل قبول و قابل فهم باشد.

حضرت آیت الله خامنه ای ضرورت اصلاح زبان محاوره عمومی را یادآور شدند و با تأکید بر نقش مهم رسانه های ارتباط جمعی و بویژه صدا و سیما در این زمینه، فرمودند: تسلیم در مقابل زبان محاوره عامیانه، خطر بزرگی است و ادبا و صاحب نظران آگاه و فرزانه باید با غلطهای رایج در محاوره عمومی، مقابله کنند و در برابر آن تسلیم نشوند. همچنین صدا و سیما باید به طور جدی به وظیفه خود در ارتباط با اصلاح زبان محاوره عمومی عمل کنند.

حضرت آیت الله خامنه ای اهمیت آموزش زبان فارسی با استفاده از شیوه های نوین، تسهیل فراگیری و تکلم را گوشزد کردند و با بیان امتیاز موسیقایی زبان فارسی فرمودند: زبان فارسی یک آهنگ موسیقایی زیبا دارد و از انعطاف، روانی و کشش بسیار بالایی برخوردار است؛ بنا بر این در زبان فارسی، خشونت وجود ندارد و بسیار دلنشیں و دلپسند است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پایان سخنانشان بر لزوم تهیه لغت نامه های پرمغز، پرمحتوا و منظم و در عین حال آسان و قابل استفاده برای تمامی مراجعه کنندگان تأکید کردند.

بر پایه همین گزارش پیش از سخنان مقام معظم رهبری، آقای مهاجرانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گزارشی را از برپایی دومین مجمع بین المللی استادان زبان فارسی ارائه کرد.